

Województwo Łódzkie
Urząd Wojewódzki
ul. Piotrkowska 100
50-130 Łódź

Zalecenia Głównego Lekarza Weterynarii w zakresie ochrony stad drobiu
przed
wirusem grypy ptaków.

**ZALECENIA DLA DROBNOTOWAROWYCH HODOWCÓW DROBIU - CHÓW
PRYZAGRODOWY**

- karmienie i pojenie drobiu w pomieszczeniach zamkniętych, do których nie mają dostępu ptaki dzikie;
- przetrzymywanie drobiu na ogrodzonej przestrzeni, pod warunkiem uniemożliwienia kontaktów z dzikim ptactwem;
- odizolowanie od innego drobiu, kaczek i gęsi;
- przechowywanie paszy, w tym zielonki, w pomieszczeniach zamkniętych lub pod szczelnym przykryciem, uniemożliwiającym kontakt z dzikim ptactwem;
- unikanie pojenia ptaków i czyszczenia kurników wodą pochodzącą spoza gospodarstwa (głównie ze zbiorników wodnych i rzek);
- zgłaszanie lekarzowi weterynarii, wójtowi, burmistrzowi, i innym organom władzy lokalnej zaobserwowanego spadku nieśności lub nagłych, zwiększonych padnięć drobiu;
- po każdym kontakcie z drobiem lub ptakami dzikimi umycie rąk wodą z mydłem;
- używanie odzieży ochronnej oraz obuwia ochronnego przy czynnościach związanych z obsługą drobiu;
- osobom utrzymującym drób w chowie przyzagrodowym, aby nie były zatrudniane w przemysłowych fermach drobiu.

ZALECENIA DLA HODOWCÓW GOŁĘBI

- karmienie i pojenie gołębi w sposób wykluczający dostęp ptaków dzikich;
- przechowywanie paszy w pomieszczeniach zamkniętych lub pod szczelnym przykryciem uniemożliwiającym kontakt z dzikim ptactwem.

ZALECENIA DLA PRZEMYSŁOWYCH PRODUCENTÓW DROBIU

- przetrzymywanie ptaków w odosobnieniu (obowiązkowo w okresie wiosennych oraz jesiennych wędrówek dzikich ptaków) lub na wolnej, ogrodzonej przestrzeni, pod warunkiem ograniczenia kontaktu z dzikim ptactwem;
- karmienie i pojenie drobiu w pomieszczeniach zamkniętych, do których nie mają dostępu ptaki dzikie;
- zielonki stosowane w karmieniu drobiu wodnego (kaczki i gęsi), szczególnie w okresie wiosennych oraz jesiennych wędrówek dzikich ptaków, nie mogą pochodzić z terenów wysokiego ryzyka zanieczyszczenia ich wirusem wysoce zjadliwej grypy ptaków, z okolic zbiorników wodnych, bagien, i innych miejsc stanowiących ostoję ptaków dzikich;
- szczelne przykrycie pojemników z karmą i wodą do picia lub przetrzymywanie ich wewnątrz budynków, a także unikanie pojenia ptaków i czyszczenia pomieszczeń wodą pochodzącą spoza gospodarstwa (głównie ze zbiorników wodnych i rzek);
- ograniczenie przemieszczania się osób postronnych oraz zwierząt pomiędzy

obiektami, w których przechowywana jest karma dla zwierząt, a obiektami, w których bytuje drób;

- rozłożenie mat przed wejściami do budynków, gdzie utrzymywany jest drób mat nasączonych środkiem dezynfekcyjnym;
- wprowadzenie zakazu wjazdu pojazdów na teren fermy, poza działaniami koniecznymi np. dowóz paszy, odbiór drobiu do rzeźni lub przez zakład utylizacyjny;
- obowiązkową dezynfekcję pojazdów wjeżdżających;
- rozłożenie mat dezynfekcyjnych przed wjazdem i wejściem na teren gospodarstwa;
- używanie odzieży ochronnej oraz obuwia ochronnego przy czynnościach związanych z obsługą drobiu;
- wprowadzenie obowiązku przeprowadzania dokładnego mycia i dezynfekcji rąk przed wejściem do obiektów, w których utrzymuje się drób;
- brak kontaktu pracowników ferm drobiu z innym ptactwem np. kurami, gołębiami.

DODATKOWE ZALECENIA GŁÓWNEGO LEKARZA WETERYNARII

- słomę, która będzie wykorzystywana w chowie ściółkowym należy zabezpieczyć przed dostępem dzikiego ptactwa (przetrzywać w zamkniętych pomieszczeniach, zadaszyć itp.),
- należy regularnie przeglądać wszelkie połączenia i rury (silosy paszowe) pod kątem obecności zanieczyszczeń np. odchodami dzikich ptaków,
- należy eliminować wszelkie możliwe do usunięcia nieszczelności budynków inwentarskich (umieścić siatki w oknach i otworach, zabezpieczyć kominy wentylacyjne),
- nie należy tworzyć sztucznych zbiorników wodnych na terenie gospodarstwa (np. oczka wodne), a istniejące należy zabezpieczyć przed dostępem dzikiego ptactwa,
- nie należy dokarmiać dzikiego ptactwa na terenie gospodarstwa,

Wirus grypy ptaków A(H5N8) nie jest chorobotwórczy dla ludzi.

Ptasia grypa to choroba zakaźna atakująca ptactwo dzikie i hodowlane. Należy pamiętać, że cząsteczki wirusa mogą zainfekować także inne gatunki zwierząt.

Grypa ptaków, dawniej pomór drobiu, należy do chorób zwierząt listy OIE jako niezwykle zakaźna i zaraźliwa choroba wirusowa drobiu, która może powodować śmiertelność do 100%.

Jak się zarażają ptaki?

Zakażenie następuje głównie drogą oddechową i pokarmową. Najbardziej prawdopodobnym źródłem zakażenia drobiu domowego jest bezpośredni lub pośredni kontakt z wędrującymi ptakami dzikimi, zwykle ptactwem wodnym. Rozprzestrzenienie wirusa może następować również poprzez zanieczyszczoną paszę, wodę, nawóz, ściółkę, sprzęt

i środki transportu. Bardzo ważną rolę w rozprzestrzenianiu się wirusa grypy ptaków odgrywa człowiek, który poprzez zanieczyszczone ubranie, obuwie, sprzęt i produkty może przyczynić się do rozprzestrzeniania choroby.

Zakażone ptaki wydają wirusa w dużych ilościach przede wszystkim z:

- kałem,
- wydzieliną z oczu,
- wydzieliną z dróg oddechowych,
- wydychanym powietrzem.

Wirus grypy ptaków może zachowywać aktywność w środowisku kurnika przez 5 tygodni, zatem istotne jest przy podejrzeniu lub stwierdzeniu choroby, zabezpieczenie pomieszczeń, sprzętu, nawozu oraz dokładne ich oczyszczenie i odkażenie. Wirusy grypy są wrażliwe na powszechnie stosowane środki dezynfekcyjne oraz detergenty. Niszczy go również obróbka termiczna (smażenie, gotowanie).

Zagrożenie dla ludzi

Jak dotychczas nie stwierdzono na świecie ani jednego przypadku zakażenia wirusem HPAI/H5N8 u człowieka i w chwili obecnej nie ma podstaw do wprowadzenia ponadstandardowych środków prewencyjnych w odniesieniu do ludzi. Badania genetyczne wirusa H5N8 wykrytego w Polsce wskazują na typowy profil, charakterystyczny dla wirusów ptasich i brak głównych cech przystosowawczych do organizmu człowieka.

Biorąc jednak pod uwagę ewolucyjne wirusów H5N8 od H5N1 oraz generalnie dużą zmienność wirusów grypy, wskazana jest pewna ostrożność, szczególnie u osób zawodowo mających kontakt z drobiem i ptakami dzikimi. Zaleca się stosowanie rutynowych zasad higieny, takich jak mycie rąk ciepłą wodą z mydłem oraz unikanie bezpośredniego kontaktu z drobiem chorym, padłym ptactwem dzikim oraz przedmiotami, na których znajdują się ślady ptasich odchodów.

Wirus szybko ginie w produktach drobiarskich poddanych obróbce termicznej.

Jak zabezpieczyć się przed ptasią grypą?

- unikaj kontaktu z jakimkolwiek ptactwem nie zależnie od stanu jego zdrowia – unikaj miejsc, gdzie występują duże skupiska ptaków, czyli ferm, kurników, stad gołębi na placach,
- w przypadku konieczności kontaktu z ptakami, np. w gospodarstwie – zawsze pamiętaj o używaniu jednorazowych rękawiczek ochronnych,
- pamiętaj, aby po każdym jednorazowym kontakcie z ptactwem umyć ręce,
- staraj się unikać spożywania surowych jajek,
- wszystkie przedmioty, które wcześniej miały kontakt z surowym mięsem, np. deska do krojenia, noże czy talerze – powinny być dokładnie umyte za pomocą specjalnych detergentów. Zamrożenie mięsa nie spowoduje zniszczenia wirusa ptasiej grypy
- produkty takie jak: mięso drobiowe czy jajka należy trzymać w dobrze zamkniętym opakowaniu, tak aby nie miały styczności z innymi produktami,
- należy zadbać o to, aby dzieci nie przebywały w miejscach, w których znajdują się duże skupiska ptactwa, np. farmy drobiu.

Należy zachować czystość przy wykonywaniu wszelkich czynności związanych z przygotowaniem żywności:

- myj ręce przed kontaktem z żywnością,
- utrzymuj powierzchnie wykorzystywane do przygotowywania i przechowywania żywności w należytej czystości,
- myj ręce po wyjściu z toalety,
- przestrzegaj zasad higieny przy przygotowywaniu żywności,
- chroń pomieszczenia przeznaczone do przygotowywania żywności przed dostępem owadów i zwierząt.

Oddzielenie żywności surowej od ugotowanej:

- przechowuj oddzielnie (oddzielne pojemniki, różne półki w lodówce) żywność przeznaczoną do bezpośredniego spożycia (wędlina, ser) od żywności przeznaczonej do dalszej obróbki np. termicznej (surowe mięso) – tak, aby nie dopuścić do kontaktu między nimi,
- do przygotowywania żywności przeznaczonej do dalszej obróbki używaj oddzielnego sprzętu, np. noży, desek do krojenia.

Nie spożywać mięsa drobiowego, przetworów drobiarskich i jaj niepoddanych odpowiedniej obróbce cieplnej w temperaturze minimum 70 °C".